

EL LLEURE EDUCATIU D'ESTIU A LA CIUTAT DE BARCELONA

GUIA DE SUPORT I ORIENTACIONS PEDAGÒGIQUES

100% ESTIU

[BARCELONA.CAT/100X100ESTIU](https://barcelona.cat/100x100estiu)

ÍNDEX

ÍNDEX	2
PRESENTACIÓ.....	3
PUNT DE PARTIDA.....	5
UN ESTIU D'OPORTUNITATS	6
Eix 1: El grup d'infants i adolescents	6
Eix 2: L'equip educatiu.....	7
Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	8
Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	9
Eix 6: La salut i els hàbits saludables	10
ORIENTACIONS PER AQUEST PROPER ESTIU	11
Eix 1: El grup d'infants i adolescents	11
Eix 2: L'equip educatiu.....	18
Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	23
Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	32
Eix 6: La salut i els hàbits saludables	36
QUADRE RESUM DE LES ORIENTACIONS.....	39
Eix 1: El grup d'infants i adolescents	39
Eix 2: L'equip educatiu.....	39
Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	39
Eix 4: Els aprenentatges.....	39
Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	39
Eix 6: La salut i els hàbits saludables	39
REFERÈNCIES I RECURSOS.....	40
Referències bibliogràfiques	40
Recursos a consultar.....	41
ANNEX: PROCEDIMENT DE NOTIFICACIÓ DE CASOS POSITIVS EN ACTIVITATS DE LLEURE	43

PRESENTACIÓ

El segon estiu de la pandèmia arriba amb una invitació a l'optimisme: el curs s'ha pogut desenvolupar de manera presencial molt majoritàriament, i la millora en la situació sanitària fa pensar en una recuperació progressiva de la normalitat el curs vinent.

Encarem les vacances amb la mateixa il·lusió de sempre i amb menys urgències que l'any passat, en què la campanya de vacances d'estiu va ser la primera vàlvula d'escapament després d'un llarg període d'escoles tancades, confinament domiciliari i, en molts casos, malestar físic o psicològic, manca de socialització i desconnexió educativa.

Això no obstant, cal no oblidar que el confinament i la pandèmia han empitjorat les condicions de vida de molts infants i adolescents i han agreujat les desigualtats en les oportunitats educatives, dins i fora de l'escola. La lluita per l'equitat educativa és, més que mai, una prioritat en l'agenda de la ciutat.

Afortunadament, la pandèmia també ens deixa un llegat d'aprenentatges: sobre entorns d'aprenentatge virtuals, pedagogies a l'aire lliure, atenció al benestar emocional d'infants i joves. I també s'ha palesat, un cop més, la rellevància de les oportunitats educatives en el temps de lleure: en els aprenentatges, en la socialització i en el benestar d'infants i joves.

Per aquest motiu, ens agradaria que aquest estiu torni a ser excepcional quant a l'oferta de lleure educatiu. Amb més oportunitats, més diverses, més inclusives i més assequibles, i també amb una aposta explícita per reforçar els diferents aprenentatges i intentar compensar l'agreujament de les desigualtats educatives.

Voldríem que els casals, els campus i les activitats d'aquest estiu accentuessin la intencionalitat educativa que sempre han tingut. Això ho voldríem assolir incorporant estones i metodologies lúdiques amb un propòsit competencial, centrades en l'expressió oral, la lectura i el joc matemàtic, les quals han de ser compatibles amb el dret al temps lliure, el joc, l'esport i la vida comunitària que les activitats d'estiu han de garantir. No es tracta d'escolaritzar el lleure d'estiu, sinó de fer-lo més "nutritiu" en aprenentatges i hàbits.

A aquest efecte, tornem a posar a disposició de totes les entitats, direccions, monitores i monitors una versió actualitzada d'aquesta guia d'eines i propostes d'activitats, elaborada per bons coneixedors de l'àmbit del lleure educatiu.

A les pàgines que segueixen veureu que la guia no té, ni molt menys, la pretensió de prescriure com s'han de fer les activitats, ja que això no ho pot decidir ningú millor que les mateixes entitats, direccions, monitores i monitors.

Es tracta d'un conjunt d'eines per remenar, triar, adaptar i integrar a cada activitat, context i grup d'infants o adolescents, a fi que aquest estiu sigui una experiència vital enriquidora, divertida i compartida amb altres, com ho ha estat sempre, i alhora, un estiu de més oportunitats educatives que mai, especialment per a aquells que n'han estat més mancats durant el període pandèmic.

En tot cas, sabem que amb l'esforç de tothom que hi pren part, serà un estiu ben especial per als infants, adolescents i joves que hi participin, malgrat aquestes circumstàncies tan excepcionals que ens ha tocat viure.

Després dels dos cursos més difícils, el millor estiu educatiu.

PUNT DE PARTIDA

La campanya d'activitats de vacances d'estiu per a infants i adolescents és una iniciativa consolidada, que s'organitza cada estiu des de fa trenta anys, entre l'Ajuntament de Barcelona i les entitats de l'àmbit del lleure, de l'esport, de la cultura i de l'àmbit sociosanitari. Aquestes entitats dissenyen, gestionen i produeixen activitats d'educació en el lleure atractives i de qualitat durant el període de vacances d'estiu. La majoria d'aquestes entitats també treballen al llarg de l'any per als infants i joves, i desenvolupen un rol molt important a la ciutat. Barcelona disposa d'una àmplia tradició en el camp del lleure educatiu, amb entitats molt diverses. Moltes d'elles són entitats de lleure educatiu de base comunitària, com esplais i caus, que fan una proposta inclusiva i integradora estratègicament clau per als interessos educatius de la ciutat. I des de l'Ajuntament de Barcelona es prioritza el dret dels infants, adolescents i joves a gaudir del lleure, reconeixent-ne tot el potencial per acompanyar en el desenvolupament personal i social de les persones que en gaudeixen. L'oferta d'activitats sempre és molt àmplia i variada amb l'objectiu que els infants, els adolescents i les seves famílies puguin escollir tant el tipus d'activitat que els interessa, com els diversos torns que s'ofereixen.

La tipologia d'activitats és diversa. En l'àmbit del lleure s'ofereixen bressols d'estiu, casals d'estiu, colònies, campaments, rutes i estades culturals fora de Catalunya; en l'àmbit de l'esport, Campus Olímpia, casals esportius, estades esportives i rutes esportives; en l'àmbit dels tallers temàtics, activitats plàstiques, escèniques, musicals, d'imatge, de tecnologies de la informació i la comunicació. També s'ofereixen activitats familiars i per a persones amb diversitat funcional. Malgrat que totes les activitats descrites són inclusives, també s'ofereixen activitats adreçades a infants i joves amb diversitat funcional en grup específic.

L'oferta per a l'estiu del 2021 és de 353.097 places, i les famílies en situació de vulnerabilitat poden gaudir d'ajuts econòmics per tal de garantir el dret al lleure educatiu. El Pla de barris també reforça la seva actuació per donar l'oportunitat de gaudir d'aquestes activitats als infants i joves en situació de més vulnerabilitat. A més a més, com cada any i en cas que sigui necessari, les entitats disposen d'un servei de monitors i monitores de suport, a través de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), a fi de garantir la inclusió dels infants i joves a les activitats d'estiu. Les activitats que s'ofereixen enguany estan organitzades per 491 entitats que col·laboren amb l'Ajuntament en aquest programa, i són molt variades pel que fa a la temàtica i el format.

UN ESTIU D'OPORTUNITATS

L'experiència de l'estiu passat va servir, entre moltes altres qüestions, per posar de relleu la importància i la qualitat de molts serveis de lleure educatiu i esportiu. La seriositat i el compromís amb què van assumir els encàrrecs els diferents equips educatius i la professionalitat amb què van encarar el repte va ser tot un precedent estimulador a l'hora d'afrontar el curs escolar. L'estiu que ara tenim davant ha de ser millor que l'estiu passat. Aquesta és la gran oportunitat. L'experiència acumulada i la situació de sortida de la pandèmia així ens ho fan creure. Volem activar tots els recursos, serveis, equips i mitjans educatius per oferir una ciutat plena d'oportunitats educatives, de lleure i esportives. Ens proposem, també, oferir elements de valor orientats a minimitzar els impactes que la situació de pandèmia pot suposar en els projectes i les activitats de lleure educatiu i esport. Volem contribuir a fer més fàcil i segura la posada en pràctica de les activitats d'estiu, de manera que disposin de les condicions pedagògiques més adients.

Per tal d'endreçar l'anàlisi ens guiem a partir de sis eixos de treball que ofereixen un marc complet i d'acció comuna. A cada un d'aquests eixos s'hi vinculen els elements que hem considerat de valor i connectats a les diferents propostes i iniciatives de lleure educatiu i esportiu d'aquest estiu. Cal dir que, a banda dels sis eixos esmentats, en cada un d'ells hem tingut en compte la importància de la dimensió socioemocional, ja que mereix una consideració transversal. A continuació, justifiquem els sis eixos i situem els objectius que segons el nostre criteri, caldria tenir presents alhora de planificar, posar en pràctica i avaluar les activitats d'estiu.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Aquest estiu ens trobarem grups d'infants i adolescents amb diferents vivències davant la situació de pandèmia. La majoria d'ells i elles amb ganes i necessitat d'esbargir-se, relacionar-se, socialitzar-se i superar algunes situacions familiars complicades. Pot ser que alguns d'ells i elles hagin compartit temps de qualitat en família, i en altres casos, per diferents raons, potser no ha estat així (pare o mare treballant, assumint rols que no els pertoquen...). L'impacte de la crisi de la covid-19 durant aquest any i mig ha suposat greus dificultats econòmiques i conseqüències manifestes també en el terreny emocional (angoixa, tristesa, por...). Encara hi ha conseqüències presents en el procés de socialització i el desenvolupament de les diferents dimensions de la persona (social, intel·lectual, emocional, física, i fins i tot pel que fa a valors). Per tot plegat, és molt comprensible que en algunes situacions suposi tenir dificultats de relació o de gestió dels conflictes. Hem de considerar, també, que aquesta situació pot haver afectat la salut mental d'alguns infants amb malalties prèvies o poden haver-se'n desenvolupat de noves.

Pel conjunt d'aquests factors, convé que aquest estiu posem una atenció especial a acompanyar al grup d'infants i adolescents, estant alerta per detectar canvis de comportament que expliquen la diversitat de vivències i demandes.

Proposem plantejar-nos quatre objectius en relació amb el grup d'infants i adolescents:

- Conèixer la situació dels infants i adolescents per oferir un acompanyament personalitzat que asseguri estratègies d'equitat i inclusió.
- Crear espais de confiança, de benestar i d'aplicació pràctica dels propis drets.
- Enfortir el sentit de pertinença a un grup i a una comunitat.
- Reforçar els valors de convivència i respecte.

Eix 2: L'equip educatiu

Les persones, entitats o serveis que formem part de l'equip educatiu també hem rebut les conseqüències de la pandèmia amb tot el que això suposa no només a escala ocupacional (estudis o feina), sinó també emocionalment i psicològica. Els àmbits d'impacte d'aquesta situació poden ser també molts. N'hi ha que tenen a veure, per exemple, amb més necessitat de relacionar-se amb els amics i amigues, de fer activitats a l'aire lliure o inclús de treballar amb normalitat. De fet, és possible que algunes situacions familiars dels mateixos companys de l'equip educatiu puguin ser complicades en l'aspecte econòmic o de salut.

El context d'aquest estiu planteja encara que com a equips educatius hàgim de fer certes adaptacions en la nostra tasca socioeducativa. De fet, necessitem i sembla que hàgim naturalitzat una mentalitat flexible que ens permet adaptar-nos als canvis constants de normatives i contagis. En la majoria dels casos hi haurem de respondre de la manera habitual, potser adaptant alguna pauta o rutina, però, essencialment, amb la mateixa intencionalitat. És probable que siguem referents d'un mateix grup i haurem de trobar vies perquè aquest compromís no es converteixi en cap càrrega ni excés de responsabilitat.

Les persones encarregades de liderar les activitats tenim, un cop més, un paper clau en tot això. Haurem de posar en pràctica un estil de lideratge que, en funció de la cohesió del conjunt de l'equip, ens permeti gestionar la normativa i el seu compliment per part de l'equip i dels participants. També haurem de continuar donant resposta a la necessitat de coordinació entre monitors i monitores, així com a la coordinació amb altres entitats del barri. La suma en aquests casos sempre multiplica i esdevé una condició indispensable per afrontar els reptes que ens ha generat el context d'emergència viscut.

Proposem plantejar-nos dos objectius en relació amb l'equip educatiu:

- Aconseguir equips educatius cohesionats, conscients de les limitacions però motivats per aprofitar les oportunitats que ofereix l'estiu, generant així un record gratificant inesborrable.
- Posar a l'abast de l'equip educatiu el suport emocional que faci falta per tal d'assegurar la màxima atenció de qualitat.

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

A causa de les mesures d'higiene i salut, els espais, els materials, els horaris o el nombre de participants encara es veuen condicionats. Malgrat tot, les activitats educatives són l'eina de què disposem com a equips educatius per reforçar els aspectes que cal treballar en qualsevol proposta de lleure i esport. El repte d'aquest estiu és multiplicar i diversificar les oportunitats educatives i assegurar-ne la màxima qualitat. Pot ser recomanable posar atenció a les activitats físiques i a l'aire lliure. També, atendre les necessitats d'expressió, tant d'emocions com d'inquietuds de tota mena, arran de les diferents situacions familiars que s'han pogut viure. Alhora, les activitats de lleure i esport esdevenen eines ben útils per projectar des del present un futur immediat que, carregat d'oportunitats, ja truca la porta.

Proposem plantejar-nos els dos objectius següents en relació amb el joc i les activitats de lleure i esport:

- Portar a terme activitats variades que incloguin adaptacions a les condicions sanitàries però que assegurin el desenvolupament integral dels participants.
- Projectar des de la dimensió física i creativa les oportunitats que ens ofereix el futur immediat.

Eix 4: Els aprenentatges

Moltes de les activitats extraescolars s'han vist alterades durant aquest curs o han hagut de modificar el seu funcionament habitual. En altres casos, no s'han pogut portar a terme o les mateixes famílies han decidit no fer-les per por o per no córrer cap risc afegit. Aquestes situacions desiguals entre els infants i famílies ens situa davant d'un escenari

carregat d'experiències ben heterogènies. És en aquest context que s'han fet evidents les importants iniquitats educatives ja existents, així com el neguit de moltes famílies en relació amb l'adquisició d'aprenentatges bàsics i instrumentals per part de les seves filles i fills.

Si bé les activitats d'estiu són essencialment activitats contextualitzades en el lleure educatiu i l'esport, els equips educatius tenen l'oportunitat en forma de repte de contribuir significativament a fer que, des de la seva essència i identitat, es complementin alguns dels aprenentatges vinculats a l'escola. Sabem que les activitats d'estiu sempre han afavorit el desenvolupament de coneixements instrumentals i competències per a la vida. Així, des del lleure educatiu i l'esport, contribuïrem a minimitzar els impactes del distanciament social, sobretot pensant en els infants que més ho necessiten. Tenim l'oportunitat de fer-ho.

Proposem plantejar-nos dos objectius en relació amb els aprenentatges:

- Crear espais i condicions favorables per a l'equitat educativa, contribuint a fer que infants i joves desenvolupin competències bàsiques i reforcin coneixements instrumentals.
- Compartir amb els altres agents educatius (família i centres educatius) quines són aquestes competències i aprenentatges.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

L'impacte de la pandèmia ha estat present durant tot el passat curs escolar, havent reduït i condicionat les relacions interpersonals i socials dels infants i joves amb altres membres de la seva comunitat o barri. Fins i tot, algunes activitats al carrer han estat pautades i en conseqüència no han afavorit gaire el joc i la relació. De fons, hem viscut en un espai físic limitat, però amb accés a tot un univers virtual que no sempre és fàcil d'analitzar críticament. Venim, doncs, d'un període de distanciament que ha condicionat les llibertats i pràctiques de socialització.

Al mateix temps, podem destacar les possibilitats educatives que ens ofereix l'experiència viscuda i el sentiment de vivència compartida. Convé, doncs, que des de l'acció educativa enfortim aquesta dimensió comunitària com a condició bàsica per a la generació d'experiències vivencials i d'aprenentatge significatiu per als participants.

Proposem plantejar-nos quatre objectius pel que fa a les relacions socials i comunitàries:

- Potenciar les relacions d'infants i joves amb el seu grup d'iguals i amb altres adults referents.
- Recuperar i avançar cap a un ús més normalitzat de l'espai públic (carrers, places, parcs) i els equipaments (museus, biblioteques, ludoteques, centres de recursos, centres culturals).
- Recuperar la vinculació dels i les participants amb agents de la seva comunitat de referència, contribuint a restablir la xarxa comunitària.
- Contribuir a millorar l'entorn proper des d'accions de base comunitària i de cooperació.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Durant la pandèmia s'ha produït un impacte en l'estat de salut d'infants, joves i adults en totes les seves dimensions (física, psicològica, emocional...). Depenent de la situació familiar, aquesta afectació ha estat més o menys intensa. De fet, hi poden haver casos amb pèrdues significatives de persones estimades.

El repte i l'oportunitat que tenim en aquest sentit és treballar educativament per fer que el conjunt de persones, grans i petites, que componen i donen vida a les activitats d'estiu esdevinguin promotores actives de salut. La idea central d'aquest eix és considerar que totes les persones implicades a les activitats d'estiu ho són, i fer que les condicions de limitació sanitària no redueixin aquesta possibilitat.

- Proposem plantejar-nos quatre objectius en relació amb la salut i els hàbits saludables:
- Assegurar el benestar global dels infants i joves a través d'una visió activa com a agents promotors de salut.
- Conèixer i aplicar els protocols de salut i seguretat, tant per part de l'equip educatiu com fent-ne partícips els participants.
- Adaptar el funcionament de l'activitat a la normativa actual (espais, grups de convivència, materials, etcètera).
- Actuar de manera ràpida i eficaç assegurant el control del contagi.

ORIENTACIONS PER AQUEST PROPER ESTIU

En aquest apartat presentem 56 propostes sobre com treballar i incidir en els àmbits d'influència de cada un dels sis eixos esmentats. Es tracta d'orientacions pràctiques que són concebudes com elements de referència a incorporar, segons es vegi necessari, a l'hora de planificar i dur a terme les activitats i projectes dissenyats. Cada orientació incorpora un codi per identificar el moment en què caldria aplicar-la:

	Orientacions prèvies a l'inici de les activitats d'estiu
	Orientacions a realitzar en el transcurs de les activitats d'estiu
	Orientacions pensades pels últims dies d'activitats d'estiu o per les setmanes posteriors

De les 56 orientacions, n'hem destacat 19 que, malgrat totes siguin importants, són aquelles que aquest estiu mereixen una atenció especial. En aquests casos el codi anterior té forma d'estrella, i al quadre resum del final les trobareu també ressaltades.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

	Eix 1: El grup d'infants i adolescents	
	Què podem fer?	1.1. Establim un calendari previ a l'inici de les activitats, que inclogui reunions i gestions per a la recollida d'informació dels i les participants
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Detectem quines persones ens poden aportar informació rellevant <ul style="list-style-type: none"> ✓ Contactem amb professionals de diferents àrees (serveis socials, entitats o escoles). • Pactem amb elles un sistema de comunicació <ul style="list-style-type: none"> ✓ Trobem per a cada cas, la millor via de contacte: reunions, trucades, correu electrònic, entre d'altres. • Utilitzem la informació per fer la programació <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem com personalitzar a través de la informació la programació educativa posant al centre als i les participants.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.2. Elaborem un recull de serveis del barri
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Fem una llista dels serveis propers que poden ser útils<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que serveis com els Serveis Socials, el Centre Atenció Primària, l'Oficina d'informació al Ciutadà o altres entitats, ens poden ser útils per a orientar-hi alguna família en el cas que ho necessiti.✓ Pensem en validar o contrastar aquesta llista amb professionals municipals com tècnics d'educació i joventut del territori. Ens poden ajudar a ampliar-la i compartir-la amb altres professionals i projectes educatius del barri.• Tinguem clara la millor manera d'orientar a les persones<ul style="list-style-type: none">✓ Contactem prèviament amb aquests serveis per a saber, en el cas que sigui necessari, quina és la millor manera per orientar-hi a les famílies interessades. Això inclou conèixer, si és possible, la tasca que realitzen, horaris d'atenció o una persona de contacte.• Establim relació amb un/a educador/a de carrer del barri o tècnic/a d'integració social de l'escola o els equips de serveis socials<ul style="list-style-type: none">✓ Ens ajudaran a fer acompanyament i detecció de necessitats a nivell social de les famílies i les participants.✓ Pensem conjuntament estratègies per garantir un accés i participació equitativa de tots els participants a les activitats d'estiu.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.3. Posem en marxa diversos canals per a que la comunicació amb les famílies sigui àgil
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Diversifiquem els canals de comunicació per adaptar-nos a diferents realitats familiars<ul style="list-style-type: none">✓ Fem una previsió de possibles vies i canals, presencials i telemàtiques, per assegurar la comunicació amb el conjunt de famílies. Per exemple, combinant reunions inicial, trucades telefòniques, WhatsApp, entrades i sortides al casal i en casos especials reunions individuals.✓ Focalitzem en els aspectes que són novetat arrel de l'excepcionalitat de la situació de pandèmia o que han canviat respecte l'estiu passat. Per exemple, aprofitem per explicar protocols de funcionament.• Posem atenció en elements d'interès que milloren l'acció educativa<ul style="list-style-type: none">✓ Aprofitem les dades recollides al full d'inscripció o amb les converses inicials, per a detectar aquests elements d'interès. Per exemple, dificultats en la conciliació familiar, conèixer qui durà o

	<p>recollirà els fill/es a les activitats, aspectes bàsics com necessitats especials, malalties, intoleràncies, conductuals o rutines.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prenem decisions organitzatives i pedagògiques derivades de cada situació. Per exemple, reforçar rutines o decidir el tipus d'acompanyament amb les famílies que cal fer. • Tenim presents les restriccions sanitàries i de distanciament físic <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fem-ho però garantint un tracte proper i càlid. • Marquem els moments d'entrada i sortida com a espais de comunicació essencials <ul style="list-style-type: none"> ✓ Estiguem presents i atents a aquests espais de transició. Pensem sobretot en aprofitar-los per comunicar-nos davant situacions puntuals. També, amb aquelles famílies amb qui per qüestions de temps, recursos o llengua, la comunicació no és tant accessible. ✓ Tinguem present que les entrades i sortides s'hauran de fer seguint la normativa, per torns i, si es pot, utilitzant espais diferenciats i a l'aire lliure. I que caldrà habilitar, en la mesura que es pugui, l'espai d'entrada i sortida per fer-lo accessible a participants amb mobilitat reduïda.
--	---

 <h3 style="text-align: center;">Eix 1: El grup d'infants i adolescents</h3>	
Què podem fer?	<p>1.4. Detectem quines són les situacions amb les que hem de mantenir una relació constant i fluida amb la família</p>
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Establim canals de comunicació continuada amb les famílies de participants amb més necessitats educatives <ul style="list-style-type: none"> ✓ Compartim informació sobre el seguiment, orientacions que poden ser útils a l'equip educatiu i fem escolta activa a la família. • Mantenim una relació propera, sempre que es pugui, amb els professionals especialitzats que ja treballen amb aquests participants <ul style="list-style-type: none"> ✓ Establim pautes i aspectes a treballar per a personalitzar les activitats educatives previstes. • Vehiculem la informació a través de les monitores i monitors de suport <ul style="list-style-type: none"> ✓ Donem importància a aquesta figura ja que garanteix una atenció educativa més personalitzada. En cas que no existeixi, és important pensar en com oferir suports pedagògics al grup de convivència en qüestió.

 <h3 style="text-align: center;">Eix 1: El grup d'infants i adolescents</h3>	
Què podem fer?	<p>1.5. Fem activitats inicials que, a través de diferents tècniques, permetin que els i les participants expressin com se senten</p>
Com ho	<ul style="list-style-type: none"> • Detectem el punt de partida de cada participant a nivell emocional <ul style="list-style-type: none"> ✓ Comptem amb diversitat de recursos per estimular l'expressió, per

	podem fer?	<p>exemple, el dibuix, les paraules, la música, el teatre, la creació de còmics o l'elaboració de vídeos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fem-ho incorporant transversalment a les activitats, aprenentatges instrumentals com la competència lectora, oral o artística. • Acompanyem-los en la gestió de totes aquestes emocions <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fixem-nos, durant aquests primers dies, en com participen tant de les activitats com dels espais informals o lliures. Parlem-hi i busquem dinàmiques que facilitin la relació i confiança: jocs de presentació, de confiança o de descoberta del grup. ✓ Siguem ben presents i parlem molt com equip educatiu. Haurem de valorar allò que vagin expressant i decidint estratègies d'acompanyament.
--	------------	---

	Eix 1: El grup d'infants i adolescents	
	Què podem fer?	1.6. Reforcem, especialment els primers dies, hàbits i rutines per a una pedagogia de la convivència
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Treballem hàbits que facilitin una bona convivència <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posem l'èmfasi en aspectes relatius als hàbits i rutines. Per exemple amb el bon dia, demanar la paraula, esperar el torn, escoltar el que parla, donar les gràcies, etc. • Creem estratègies divertides que acompanyin les hàbits i rutines d'higiene <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en diferents recursos creatius. Per exemple, utilitzem cançons per indicar l'hora de rentar-se les mans, o per acompanyar els moments que calgui recollir o ventilar l'espai.

	Eix 1: El grup d'infants i adolescents	
	Què podem fer?	1.7. Proponem diferents espais de participació que permetin l'expressió d'idees i emocions
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Destinem espais, recursos i temps per valorar aspectes relatius al desenvolupament de les activitats <ul style="list-style-type: none"> ✓ Afavorim moments per a expressar opinions i emocions respecte les relacions dins el propi grup i amb l'equip educatiu. Per exemple, en petits grups, assemblees setmanals o mini-reunions de valoració diàries. ✓ Pensem en estratègies que permetin l'expressió permanent. A nivell material, per exemple, una paret dels desitjos o objectes simbòlics com caixes decorades. Dins les activitats, per exemple, donar protagonisme a participants específics amb una funció "especial" i que permeti copsar idees o emocions.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.8. Vetllem per a que l'aplicació de les mesures sanitàries i de distanciament suposin una vivència el més normalitzada i propera possible
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Mostrem-nos propers als infants i joves. La distància física no ha de convertir-se en distància social<ul style="list-style-type: none">✓ Tinguem en compte que elements de comunicació no verbal com el to de la veu, la gesticulació o la posició del nostre cos són recursos al nostre abast. Ens permeten transmetre emocions positives, estimació i proximitat tant a participants com a les famílies.• Proposem fórmules i llenguatges que enriqueixin la comunicació<ul style="list-style-type: none">✓ Generem espais càlids en els que els i les participants hi puguin anar quan no es sentin bé o expressin alguna necessitat.✓ Pensem en crear llenguatges propis a través de tallers de teatre o mímica, garantint que el conjunt de participants els puguin entendre i se'ls facin seus, tenint en compte possibles dificultats de comunicació. Fem-ho incorporant transversalment aprenentatges instrumentals com la competència lectora, oral o artística.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.9. Preparem durant els primers dies activitats per enfortir el sentiment de pertinença
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Fem-nos nostre l'espai i el material<ul style="list-style-type: none">✓ És recomanable que cada grup compti amb espais propis per fer-hi activitats i deixar el material.✓ Pactem amb el grup la normativa sobre l'ús del material individual i el compartit.✓ Personalitzem l'espai fent que cada participant hi contribueixi.• Creem elements identitaris del grup<ul style="list-style-type: none">✓ Escollim noms, símbols, cançons o altres elements que generin pertinença al grup de convivència. Fem-ho de manera participada entre nois, noies i equip educatiu.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.10. Posem en pràctica estratègies de mediació entre iguals a l'hora de gestionar els conflictes que apareguin
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Treballem en positiu els conflictes<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que ben treballats els conflictes són una oportunitat per aprendre i créixer.✓ Establim pautes per abordar-los i acompanyem als i les participants per a que puguin parlar, argumentar, escoltar, negociar i acceptar.✓ Pensem en quins espais poden ajudar-nos a treballar-los i reconeixem davant el grup l'esforç de les parts en escoltar-se, negociar i acceptar.✓ Analtzem en equip alguns conflictes distingint-ne certs aspectes. Per exemple, quina posició visible tenen les parts? Quin interès les mobilitza? Pensem que necessiten alguna cosa que a simple vista no veiem o no han expressat?

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.11. Preparem activitats de tancament que ens permetin reviure vivències positives amb participants i famílies
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Busquem activitats i materials que ens ajudin a fer un bon tancament de l'estiu<ul style="list-style-type: none">✓ Disposem d'un ventall ampli de recursos i eines que poden ser elaborades pels i les participants: vídeos, curt-metratges, coreografies, lip dubs, fotografies, poemes escrits o visuals, escrits, cançons, escultures o memòries visuals, entre d'altres.• Construïm-ho entre tothom i amb sentit educatiu<ul style="list-style-type: none">✓ Aprofitem moments del dia dins les activitats per a preparar-ho.✓ El procés d'elaboració pot ser pensat com una seqüència didàctica connectada a l'aprenentatge instrumental. Concretament, podem treballar la competència matemàtica, oral o lectora a través de decidir en grup la temàtica, recurs a utilitzar i continguts, així com la seva organització i elaboració.✓ Pensem en equip com ho connectem en cada un dels passos que anirem fent.• Compartim-ho amb les famílies<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem en compartir l'activitat de tancament amb les famílies. Pot ser també un bon moment perquè alguns participants posin a prova alguns dels aprenentatges fets al llarg de les activitats.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.12. Generem estratègies i espais per a comunicar-nos amb les famílies i fer un tancament de l'estiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Fem, si és possible, una reunió o una trucada final a cada família<ul style="list-style-type: none">✓ Valorem conjuntament com ha anat l'estiu.✓ Assegurem que amb les famílies amb infants i joves amb més necessitats, hi hagi algun tipus de traspàs. Sobretot, en relació a allò que hem treballat durant l'estiu i aspectes específics dels i les participants. Podem fer-ho de la mà del monitor o monitora que més el coneix. Fins i tot i si és necessari o viable, elaborar un breu escrit final amb l'explicació dels aprenentatges fets i la seva valoració.

Eix 1: El grup d'infants i adolescents

Què podem fer?	1.13. Tanquem la comunicació i traspàs d'informació, si és possible, amb els professionals especialitzats amb qui s'ha establert contacte
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Fem una reunió o trucada final amb els i les professionals amb qui hem tingut relació<ul style="list-style-type: none">✓ Traspassem informació sobre aspectes rellevants de l'estiu. Per exemple, valoració general de les activitats, aprenentatges realitzats o necessitats detectades o relació amb les famílies.✓ Pensem en quina informació necessita conèixer l'escola de referència a partir de l'inici de curs.

Eix 2: L'equip educatiu

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.1. Busquem espais informals i de distensió previs per a tot l'equip educatiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Donem importància a l'estat anímic de l'equip<ul style="list-style-type: none">✓ Facilem espais informals i distesos perquè tothom expressi com està o com afronta el repte del casal d'estiu.✓ Pensem en preveure trobades únicament amb aquesta finalitat. Aprofitem també l'inici o l'acabament de les reunions.✓ Situem-nos com equip dins l'entitat i tenim en compte la situació actual en la que es pugui trobar

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.2. Establim espais i canals de comunicació a partir dels quals l'equip intercanvia estratègies i resol dubtes
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Facilem materials de suport<ul style="list-style-type: none">✓ Creem un espai virtual on penjar orientacions, guies i recursos d'utilitat pel conjunt de l'equip.• Generem espais d'intercanvi i resolució de dubtes<ul style="list-style-type: none">✓ Aprofitem les reunions inicials de programació per a compartir dubtes i alinear les diferents programacions sota un mateix plantejament.

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.3. Pactem rutines i pautes d'organització interna de l'equip educatiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Posem èmfasi en les rutines i hàbits del propi equip<ul style="list-style-type: none">✓ Siguem efectius en el treball a realitzar. Compartim necessitats i disponibilitat i tractem des d'un inici el calendari i l'horari de les reunions, la seva durada i estructura, l'accés a la documentació, el registre de les actes, el control del material, o la distribució de responsabilitats, entre d'altres.• Respectem les necessitats personals de cada membre de l'equip educatiu<ul style="list-style-type: none">✓ Partim de la premissa que és possible que a l'equip no tothom tingui

- la mateixa formació, experiència o expectatives davant l'estiu.
- ✓ Pensem que podem trobar-nos que les situacions personals o familiars siguin complicades. Tinguem-ho present i procurem respectar aquestes diferències des d'un inici, clarificant les diferents situacions, disponibilitats, responsabilitats i compromisos a assumir.
- Decidim protocols de com encarar canvis de normativa o situacions de confinament de grups
 - ✓ Compartim estratègies i alternatives amb l'equip sobre com afrontarem possibles canvis de normativa
 - ✓ Siguem flexibles davant dels canvis, cal tenir present que segur que n'hi haurà al llarg de l'estiu i caldrà adaptar-nos

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.4. Preparem un protocol d'ús d'espais i materials
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Acordem com farem la neteja i el manteniment de les zones comunes i del material compartit <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tinguem cura de les condicions d'higiene i desinfecció dels recursos compartits seguint les indicacions de la persona responsable d'higiene de l'equip. També, de les qüestions d'ordre i manteniment del material. Tractem conjuntament aquestes qüestions i distribuïm les responsabilitats. • Compartim els protocols amb l'equip <ul style="list-style-type: none"> ✓ Facilem conèixer com s'ha de procedir. Per exemple, tinguem impreses les pautes o protocols fent que siguin accessibles. ✓

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.5. Coordinem-nos amb altres equips educatius d'estiu per a compartir l'experiència i resoldre dubtes
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Pensem que en ocasions pot ser positiu compartir preocupacions o idees <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identifiquem altres responsables de casals amb qui compartim formats d'activitats similars. Ja sigui presencialment com virtualment l'establiment d'aquesta coordinació pot enriquir l'acció educativa.

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.6. Mantinguem-nos connectats i en xarxa amb altres serveis
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Tinguem present que disposem d'un procediment de notificació de casos positius específic per les activitats d'estiu i acordat amb l'Agència de Salut Pública<ul style="list-style-type: none">✓ Utilitzem-lo: ens donarà tranquil·litat i seguretat (veure annex)• Mantinguem un contacte continuat amb diferents referents<ul style="list-style-type: none">✓ Identifiquem altres agents que poden acompanyar-nos, assessorar-nos o resoldre dubtes. Per exemple, direccions d'altres casals, entitats o organismes públics encarregats de la campanya d'estiu.

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.7. Mantinguem la constància de les reunions d'equip d'acord a les pròpies necessitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Busquem espais per programar i debatre sobre temes pràctics<ul style="list-style-type: none">✓ Planifiquem una reunió setmanal per revisar el seguiment dels diferents protocols, l'aplicació de canvis i la seva relació amb la programació educativa.✓ Posem l'èmfasi en assegurar la coherència al conjunt de la programació educativa tot i personalitzar algunes estratègies segons grups de convivència.• Pensem en estratègies que reforcin la cohesió interna de l'equip<ul style="list-style-type: none">✓ Cuidem-nos i fem el possible per a que tothom estigui a gust. Compartir emocions, preocupacions i èxits sempre ajuda. Per exemple, podem habilitar una pissarra o bústia a la sala de monitores i monitors per tal que durant la setmana tothom pugui deixar-hi comentaris i a final de la setmana es comparteixen.• Promovem trobades informals i d'esbargiment de l'equip<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que poden ser fora de l'espai i horari d'activitat. Segur que ens ajuden a cuidar-nos emocionalment.

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.8. Donem importància a la reunió de tancament i valoració de les activitats d'estiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Donem veu a tothom<ul style="list-style-type: none">✓ Tinguem en compte que és important que tothom tingui l'oportunitat d'expressar les seves opinions i contrastar-les amb les resta d'equip.• Fem un valoració general i pensem, especialment, a qui volem fer retorn d'algun aspecte<ul style="list-style-type: none">✓ Tinguem presents determinades famílies o altres professionals d'entitats o de l'escola.• Compartim els resultats de la valoració amb els responsables de la campanya d'estiu<ul style="list-style-type: none">✓ Fem que quedi per escrit i fem arribar les conclusions a la direcció de l'entitat organitzadora i els organismes públics que organitzen la campanya d'estiu.

Eix 2: L'equip educatiu

Què podem fer?	2.9. Fem una cloenda de l'activitat d'estiu amb l'equip, el més motivadora i especial possible
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Busquem una activitat motivadora<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem en una activitat especial que interpel·li al conjunt de l'equip, amb un component important d'esbarjo i diversió.• Aprofitem per compartir vivències<ul style="list-style-type: none">✓ Fem un tancament positiu de tot allò viscut. Aquesta activitat de cloenda amb l'equip té una funció d'acompanyament emocional.• Agraïm-nos el suport<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que l'estiu és intens amb moments de tot tipus.✓ Aprofitem l'activitat de cloenda per a agrair-nos els uns als altres el suport que ens hem donat. Sense el conjunt no hauria estat possible fer l'estiu.

	Què podem fer?	2.10. Organitzem un espai de tancament de l'estiu en el que hi participin les entitats organitzadores
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Trobem un espai de valoració conjunta amb les persones responsables de la campanya d'estiu <ul style="list-style-type: none"> ✓ Necessitem de la visió i participació d'entitats organitzadores, tècnics dels organismes públics referents i directores i directors de les activitats. • Fem una valoració crítica i constructiva de l'estiu <ul style="list-style-type: none"> ✓ Destaquem aspectes que caldrà mantenir en un futur, hagi canviat o no la situació d'excepcionalitat, i altres que caldrà millorar. ✓ Recollim les valoracions de totes les activitats d'estiu en un document que inclogui les reflexions clau i les propostes de millora. Es pot organitzar en un format de check-list que en faciliti l'ús els propers estius.

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

 Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	
Què podem fer?	3.1. Dissenyem cada activitat educativa incorporant un apartat sobre les mesures d'higiene
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Afegim a la fitxa d'activitat un apartat sobre les mesures d'higiene <ul style="list-style-type: none"> ✓ Detectem moments previs, durant i al finalitzar cada activitat en que s'hagin d'incorporar mesures d'higiene especials. ✓ Fem una previsió del temps que hi destinarem com a part de l'activitat. ✓ Promovem que les activitats es puguin dur a l'aire lliure • Modifiquem les normes dels jocs i els reglaments esportius <ul style="list-style-type: none"> ✓ Revisem els límits físics, el nombre de participants i el tipus de material a utilitzar

 Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	
Què podem fer?	3.2. Incorporem a les activitats aspectes que, en base a la inclusió, permetin una major atenció a la diversitat
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Modifiquem normes dels jocs i reglaments esportius <ul style="list-style-type: none"> ✓ Revisem límits, nombre de participants i tipus de material a utilitzar per adaptar-nos a les condicions de seguretat establertes sense deixar d'atendre aquelles situacions que requereixin la nostra atenció. ✓ Tinguem presents situacions especials, encara que siguin puntuals, per incloure tothom en les dinàmiques i activitats. Preveiem què cal modificar i quines són les necessitats de suport que facilitaran que l'infant amb discapacitat pugui participar de l'activitat garantint-ne la seva inclusió.

 Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	
Què podem fer?	3.3. Fem activitats a l'aire lliure que permetin treballar la dimensió física, adaptant-nos a les condicions sanitàries
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Repensem els jocs per tal que es puguin dur a terme segons la normativa però mantenint la interacció en grup <ul style="list-style-type: none"> ✓ Introduïm aquelles variants que siguin necessàries. • Optem per esports que la seva pràctica ja inclogui distància entre els i

		<p>les participants</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Introduïm opcions viables com el bàdminton, tennis de taula, voleibol o atletisme, entre d'altres. ✓ Introduïm variants en el reglament en aquells altres esports que sigui necessari pel compliment dels protocols de seguretat. • Incloem dins la programació, sortides a espais naturals o zones verdes <ul style="list-style-type: none"> ✓ Redescobrim la natura, ens hi relacionem i aprenem a través de les excursions i sortides a l'aire lliure. ✓ Connectem aquestes activitats a l'aprenentatge instrumental: treballem la descoberta d'animals i les seves petjades, la identificació de plantes de la zona, la cura del medi ambient, o l'orientació, entre d'altres.
--	--	---

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

	Què podem fer?	3.4. Treballem l'expressió d'emocions a les activitats
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Posem atenció als espais informals i quotidians <ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilitzem el primer moment d'arribada a l'activitat per explicar com ens sentim. Ajudem a que tothom pugui dir-hi la seva. ✓ Aprofitem l'acabament d'una activitat per demanar com s'han sentit i els ajudem a posar paraules al que senten. • Posem atenció a les activitats educatives <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posem en pràctica activitats i eines que ajuden a gestionar emocions concretes. Per exemple, l'explicació d'un conte per a la gestió de la por, la felicitat, el valor de l'amistat, la pèrdua. Altres activitats poden ser les representacions o les mateixes cançons. Ajudem a descobrir els missatges i les emocions.

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

	Què podem fer?	3.5. Treballem l'expressió artística i la creativitat a través de les activitats
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzem materials variats i reciclables <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fem tallers plàstics a través de cartrons, plàstics, plastilina, pintura casolana, fang, ceres o sabó casolà. També, la farina, la sorra, les fulles, els papers de diferents textures i colors, la roba, el cartró, etc. • Potenciem la creació lliure a través d'activitats <ul style="list-style-type: none"> ✓ Generem espais de creativitat lliure per a expressar-se sense limitacions ni orientacions. Animem-los i deixem-los temps per crear.

		<ul style="list-style-type: none"> • Potenciem l'expressió corporal a través de la música i la dansa <ul style="list-style-type: none"> ✓ Plantegem activitats amb instruments musicals de percussió. ✓ Pensem en diferents ritmes i llenguatges musicals. ✓ Aprofitem les cançons per treballar el llenguatge, l'expressió oral i la comprensió. • Potenciem la creativitat i la imaginació a través d'activitats <ul style="list-style-type: none"> ✓ Plantegem la creació col·lectiva d'històries reals o imaginàries, o un centre d'interès amb elements fantàstics. ✓ Aprofitem altres arts per ajudar la creació i expressió: teatre, mim, circ, fotografia, pintura, etc.
--	--	---

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

	Què podem fer?	3.6. Ajustem aspectes de les activitats que permetin la interacció del grup però respectant les mesures sanitàries
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Pensem en estratègies per afavorir la interacció entre els diferents grups de convivència <ul style="list-style-type: none"> ✓ Proposem reptes o enigmes que per a la seva resolució es demani la participació organitzada, però separada físicament, dels diferents grups de convivència. ✓ Utilitzem recursos (trossos de missatges escrits, parts de dibuixos o cançons) que necessiten de la interacció dels grups per a la seva composició i participació col·lectiva. ✓ Fem activitats col·laboratives en les que el resultat final sigui patrimoni del grup. Per exemple, cadascú fa una part d'un mural de grup. • Pensem en canviar algunes normes per a fer viables els jocs en grup <ul style="list-style-type: none"> ✓ Inventem-nos noves normes a jocs que fèiem habitualment. ✓ Siguem creatius i creatives. Per exemple, en comptes de buscar un objecte potser hem de fugir d'aquest. • Utilitzem les noves tecnologies només si és necessari <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem que poden ser útils en el cas que ens haguem de relacionar amb persones de fora l'activitat. Això inclou altres participants del casal d'estiu, professionals o convidats .

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

	Què podem fer?	3.7. Treballem la millora del medi ambient
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Organitzem les activitats de manera sostenible <ul style="list-style-type: none"> ✓ Aprofitem el volum gran de material que acostumem a llençar. ✓ Repensem si en alguns casos trobem alternatives de materials que

	<p>puguin utilitzar-se més d'una vegada i sense comprometre les mesures sanitàries.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treballem hàbits sostenibles amb les participants <ul style="list-style-type: none"> ✓ Potenciem, més que mai, el reciclatge, l'ús responsable de l'aigua, recomanem embolcalls de paper, bosses de roba, etc.
--	--

Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials

	<p>Què podem fer?</p>	<p>3.8. Elaborem un dossier final que inclogui les variants introduïdes a les activitats durant aquest estiu</p>
	<p>Com ho podem fer?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Destaquem les adaptacions introduïdes i les valoracions que n'hem fet <ul style="list-style-type: none"> ✓ Capitalitzem el coneixement generat per a futures activitats.

Eix 4: Els aprenentatges

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4. 4.1. Ens coordinem, sempre que sigui possible, amb l'escola de referència dels i les participants
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Ens comuniquem abans de l'inici del curs per posar en comú els aprenentatges instrumentals a reforçar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Aprofitem, quan la nostra activitat educativa és fàcil en una escola, per a coincidir amb l'equip educatiu i parlar dels i les participants que també són alumnes. ✓ Demanem, si ens és possible, a la resta d'escoles comunicar-nos (telefònicament o telemàticament) per a fer la posada en comú. ✓ Aprofitem, si tenim conegudes i coneguts que treballen a escoles i instituts, per a que ens donin idees i orientacions concretes. • Demanem a les famílies si ens poden facilitar l'informe de final de curs <ul style="list-style-type: none"> ✓ Aprofitem el moment de la reunió inicial o trobades informals per a preguntar si volen compartir amb nosaltres aquesta informació. ✓ Fem saber en tot moment el nostre interès en reforçar àmbits instrumentals a través de les activitats d'estiu.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.2. Organitzem els grups de convivència, en la mesura que sigui possible, per a que siguin heterogenis des del punt de vista dels aprenentatges
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofitem la informació recollida prèviament per organitzar els grups de convivència <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en aspectes rellevants per a la seva organització. Per exemple: qui pot ajudar a qui? quines són les habilitats de cadascú? ✓ Potenciem les fortaleses de cada infant i pensem en allò que el podem ajudar a través dels jocs i les activitats.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.3. Establim, en la mesura que sigui possible, formes de relació amb referents dels centres educatius
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Plantegem visites puntuals de professionals dels centres educatius a les nostres activitats<ul style="list-style-type: none">✓ Convidem a professorat, TIS o educador/es socials dels centres educatius a venir algun dia a les activitats i compartir una estona de valoració.✓ Oferim la possibilitat de veure com els participants interactuen en un context diferent al de l'escola.✓ Explorem la possibilitat d'establir col·laboracions en activitats puntuals com poden ser espais de lectura, tallers d'expressió, etc.✓ Demanem la seva opinió sobre com connectar les activitats a aprenentatges instrumentals des de les activitats d'estiu.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.4. Treballem la competència lectora de manera transversal a les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Pensem en introduir textos de lectura a les activitats<ul style="list-style-type: none">✓ Afegim fragments de text i proves escrites per a resoldre pistes i reptes dins els jocs.✓ Ens assegurem que el conjunt de participants llegeixin constantment i oferim suport a qui més el necessita.✓ Assegurem que els textos puguin ser llegits i compresos per tots, si cal, amb el nostre suport.• Convidem escriptores i escriptors a explicar-nos algunes de les seves històries i a fer lectures col·lectives<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem en persones del barri amb habilitats per l'escriptura.✓ Pensem en vincular la història i els seus personatges al centre d'interès amb el que treballem.• Incloem a la programació visites a la biblioteca del barri<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem en aprofitar una gimcana o un joc de pistes que impliqui llegir la cerca de llibres i informacions a la biblioteca.✓ Comptem prèviament amb la complicitat dels professionals de la biblioteca per organitzar la visita.• Reservem un espai físic amb llibres per tal de motivar l'hàbit de la lectura<ul style="list-style-type: none">✓ Convidem a esportistes o periodistes del barri per a que facin micro-lectures sobre l'esport que practiquen a l'estiu.✓ Pensem en que aquest espai sigui d'ús lliure per a que determinats participants hi puguin estar durant les estones lliures.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.5. Treballem la competència oral de manera transversal a les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Identifiquem, prèviament, quins són els moments en que cal motivar l'expressió oral dels i les participants<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que qualsevol activitat, ja sigui de lleure o esportiva, necessita d'espais per a l'expressió oral en grup.✓ Posem atenció als espais informals. Per exemple, fent que cada dia un infant o jove ens expliqui les rutines del dia o el menú del dinar; organitzant assemblees de grup; o explicant què hem fet durant el cap de setmana.✓ Posem atenció a alguns recursos per l'aprenentatge. Per exemple, incentivant el cant, l'explicació oral de les proves, el teatre en grup, la creació de contes o històries orals, la realització d'entrevistes a company/es o persones del barri, els debats, entre d'altres.• Donem confiança a qui més la necessita<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que aprendre i avançar en l'expressió oral cal que cadascú es senti confiat o confiada.✓ Pensem en qui són aquells participants que més ho necessiten. Donem-los suport i vetllem perquè tinguin les seves oportunitats d'aprenentatge.• Posem en pràctica tècniques per a que la comunicació sigui efectiva<ul style="list-style-type: none">✓ Recordem-los que cal parlar poc a poc, pensar abans bé el que volem dir, preparar-nos la nostra intervenció, etc.✓ Recordem-los que par parlar bé, cal també saber escoltar.• Construïm un sentit col·lectiu de l'aprenentatge<ul style="list-style-type: none">✓ Aprofitem els diferents nivells d'expressió en el grup per a crear un clima d'ajuda en el que els infants aprenguin uns d'altres alhora d'expressar-se.✓ Pensem en activitats, dinàmiques i jocs que estimulin el treball cooperatiu.• Establim com a llengua vehicular de l'activitat el català<ul style="list-style-type: none">✓ Evitem que la comunicació sigui una limitació per a la realització i gaudi de totes les activitats, però ajudem a que sentin i aprenguin el català.• Incloem activitats d'expressió oral en diferents llengües<ul style="list-style-type: none">✓ Fem proves de les gimcanes o jocs de pistes en anglès o castellà.✓ Fem que un/a dels personatges del centre d'interès parli en una llengua diferent✓ Assegurem que donem espais perquè els participants puguin expressar-se en aquestes altres llengües.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.6. Treballem la competència matemàtica de manera transversal a les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Incloem píndoles matemàtiques a les activitats en grup<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que en moltes activitats podem treballar les matemàtiques (tallers, jocs d'orientació, gimcanes, jocs de pistes, etc.). Podem fer proves de càlcul mental, activitats de construcció que permetin treballar la situació de l'espai o el sistema mètric, donar instruccions per elaborar pocions màgiques treballant mesures diferents, etc.✓ Proposem reptes quotidians relacionats amb reptes matemàtics. Per exemple, aprofitant que la mesura de l'espai i les distàncies és un tema rellevant. Fem-ho d'una manera divertida demanant que apliquin el sistema mètric alhora de separar els espais i complir amb les distàncies requerides. També, en el cas que vulguem decorar les sales calculem plegats el material que necessitem.

Eix 4: Els aprenentatges

Què podem fer?	4.7. Treballem l'experimentació del medi a través de les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Fem activitats de ciència amb experiments<ul style="list-style-type: none">✓ Reproduïm el mètode científic amb experiments. Pensem en reforçar l'explicació dels resultats i que cada grup en faci una exposició oral. Podem a més vincular-ho al centre d'interès.• Aprofitem les sortides a la natura o a zones verdes<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem que les activitats als espais oberts permeten ampliar els coneixements sobre el medi social i natural ja que són una bona oportunitat per aprendre sobre el nostre entorn.✓ Despertem la curiositat dels participants pel medi natural i la seva interacció amb la societat. Podem reflexionar, per exemple, sobre els efectes a la natura durant el confinament municipal o la limitació de mobilitat.

D**Eix 4: Els aprenentatges**

Què podem fer?	4.8. Proposem espais dinamitzats en els que s'estimuli la curiositat a través d'activitats vinculades a l'aprenentatge instrumental
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Habilem espais que ofereixin activitats guiades entorn la lectoescriptura, matemàtiques i l'art <ul style="list-style-type: none"> ✓ Creem en un mateix espai diferents ambients, amb materials diversos i adaptables als interessos i inquietuds dels participants. ✓ Convidem a persones que puguin aportar-hi la seva experiència o coneixement, per a participar en aquest espai i dinamitzar-lo: membres de l'equip educatiu de l'escola, veïns i veïnes del barri amb professions o sabers específics, artistes locals, bibliotecàries o bibliotecaris, entre d'altres.

F**Eix 4: Els aprenentatges**

Què podem fer?	4.9. Coordinem-nos amb l'escola, sempre que sigui possible, per a traspasar informació rellevant un cop hagin acabat les activitats d'estiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Busquem diferents maneres de fer arribar a l'escola informació sobre els aprenentatges fets pels participants al llarg de l'estiu <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fem una reunió o trucada als tutors o tutores. ✓ Pensem també que una bona opció és escriure un breu text o diari d'estiu per a lliurar-lo al setembre a l'escola. Podem incloure les competències del lleure educatiu que s'han treballat, o valorar les relacions fetes amb la resta de participants.

A D F**Eix 4: Els aprenentatges**

Què podem fer?	4.10. Incloem en els contactes i reunions amb les famílies informació sobre les competències i aprenentatges
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Preparem un escrit per enviar a les famílies abans de l'inici de l'activitat on s'expliqui quins aprenentatges esperem realitzar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en utilitzar la reunió inicial amb les famílies o inscripció per a explicar-ho. ✓ Pensem en fer un retorn a la reunió o tancament final. ✓ Pensem en elaborar circulars que d'una manera senzilla expliquin què treballarem i aprenem. Per exemple, en relació aspectes com l'autonomia, la relació amb la resta del grup, els hàbits d'higiene o la competència oral.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	
Què podem fer?	5.1. Elaborem un mapa d'oportunitats del barri per a col·laborar durant el desenvolupament de les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Fem un llistat de persones o entitats que podrien col·laborar per impulsar activitats concretes <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en persones compromeses amb el barri i disposades a dinamitzar un taller o activitat segons la seva expertesa. ✓ Pensem en equipaments del barri que poden acollir la realització d'una activitat concreta a partir del suport dels seus professionals. ✓ Incorporem a la programació les col·laboracions que vagin sorgint.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	
Què podem fer?	5.2. Aprofitem l'espai públic i l'aire lliure per a la realització de les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Compartim l'espai públic perquè és el lloc de trobada i de vida comunitària. Donem-lo a conèixer <ul style="list-style-type: none"> ✓ Podem fer sortides a places, parcs i altres indrets on el joc i el lleure pugui desenvolupar-s'hi amb normalitat. ✓ Pensem en fer visites o algunes instal·lacions que poden ser atractives i formatives pels infants i adolescents: alguna fàbrica, taller, botiga, comerç. Preparem preguntes a fer sobre temàtiques rellevants per la seva comunitat. ✓ Podem fer visites guiades o simplement utilitzar els equipaments públics com a recursos complementaris: biblioteques, centres cívics, ateneus, museus, etc. ✓ Generem rutes culturals a través de la fotografia o descobertes d'altres barris de la ciutat.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

Què podem fer?	5.3. Fem activitats educatives que es connectin amb els equipaments culturals de l'entorn
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Aprofitem els equipaments públics especialitzats per incorporar-los a la nostra programació<ul style="list-style-type: none">✓ Pensem en visites a equipaments variats com museus, biblioteques, ludoteques, centres de recursos o centres culturals.✓ Concretem prèviament les activitats a fer i vinculem-ho a través d'una activitat posterior de joc a un aprenentatge instrumental.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

Què podem fer?	5.4. Promovem que en moments puntuals els diferents grups de convivència interaccionin respectant les distàncies i protocols de seguretat
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Pensem en estratègies per a que els i les participants de diferents grups de convivència tinguin una vivència compartida de l'estiu<ul style="list-style-type: none">✓ Disposem de moltes eines al nostre abast. Per exemple, podem dissenyar una macro gimcana on cada grup de convivència resolgui una prova concreta. O podem organitzar un joc de pistes on cada grup prepari pistes per un altre. O unes olimpíades esportives cooperatives on es necessita de la participació del conjunt de grups de convivència.✓ Tinguem present que un bon marc per a generar pertinença i vivència compartida és l'eix d'interès.✓ Un altra alternativa és que cada setmana la trobada o intercanvi es faci amb grups diferents i que cada un d'ells aportí alguna activitat la trobada: un joc, un conte, una dansa, un obra de teatre, etc.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

Què podem fer?	5.5. Promovem espais d'intercanvi entre participants de diferents activitats d'estiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none">• Proposem als participants que vulguin l'opció de compartir experiències de l'estiu amb altres infants o joves de la ciutat<ul style="list-style-type: none">✓ Conduïm trobades, converses o discussions virtuals amb un sentit educatiu.✓ Pensem en trobades virtuals en el marc d'una projecte cooperatiu en el que unitats de participants de diferents casals es necessiten per a resoldre reptes compartits. Per exemple, enigmes o scape-

- rooms-virtuals.
- ✓ Podem oferir l'opció de que els participants que vulguin puguin crear una petita peça audiovisual que expliqui el que han fet aquest estiu els diferents casals.

Eix 5: Les relacions socials i comunitàries

Què podem fer?	5.6. Convidem a artistes i esportistes del barri per a que, des de diferents disciplines, desenvolupin activitats concretes
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Realitzem activitats a través de la participació d'artistes i esportistes <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem d'una manera ampla en diferents disciplines artístiques: pintura, dansa, música, teatre, escultura, circ, etc. ✓ Per a trobar-les, pensem també amb persones del nostre entorn més proper, i sinó, utilitzem mitjans tecnològics. ✓ La seva participació pot donar-se també de forma virtual i pot ser un estímul igualment. • Connectem les visites i activitats que se'n desprenen al nostre centre d'interès <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en el potencial que tenen diferents expressions (artística, emocional, física) per a vincular-se al nostre centre d'interès. Per exemple, un artista de circ ens pot ajudar a millorar el nostre equilibri, habilitat que pot ser molt important per l'esport que estem practicant aquest estiu. ✓ Connectem, sempre que sigui possible, aquest tipus d'experiències a un aprenentatge instrumental. Per exemple, preparant una entrevista oral a les persones que ens visiten o fent que alguns nois i noies facin de presentadors de tota l'activitat.

D**Eix 5: Les relacions socials i comunitàries**

Què podem fer?	5.7. Fem accions que tinguin com a objectiu la millora d'una realitat específica del nostre barri
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Posem el focus en aspectes o conseqüències de la crisi actual <ul style="list-style-type: none"> ✓ Incorporarem el pensament crític com a eix transversal de les activitats. ✓ Siguem creatius o creatives i usem el centre d'interès per a visibilitzar pràctiques de resiliència comunitària i superació del barri vers la pandèmia. • Pensem en accions concretes que tinguin un efecte visible pels infants i joves <ul style="list-style-type: none"> ✓ Contactem amb ONG i mirem si els podem ajudar d'alguna manera: recollint material, fent difusió, etc. ✓ Netegem alguna zona, carrer o racó del barri ✓ Pintem (amb el permís que calgui) alguna paret o estructura malmesa

F**Eix 5: Les relacions socials i comunitàries**

Què podem fer?	5.8. Agraïm el suport de les persones i entitats de l'entorn que han col·laborat en les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Preparem un detall com a record de l'experiència <ul style="list-style-type: none"> ✓ Co-dissenyem-ho amb els i les participants. Per exemple, una cançó, dibuix, escultura, fotografia o simplement un escrit signat per tots ✓ Pot ser també un vídeo amb imatges recollides de totes les col·laboracions i l'agraïment final. • Aprofitem el moment d'agraïment per a fer-ne una valoració conjunta <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en una fórmula àgil de valoració i que cada experiència pot obrir futures vies de col·laboració.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Què podem fer?	6.1. Impulsem canvis organitzatius per aplicar les mesures d'higiene i sanitàries
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Dediquem temps a conèixer la nova normativa <ul style="list-style-type: none"> ✓ Proposem a la persona responsable de seguretat i sanitat de l'equip que ja s'haurà format, que ens traspassi la informació rellevant i que tot l'equip n'estiguem al cas. ✓ Demanem, en el cas que sigui necessari, suport en aquest àmbit a les autoritats o administració responsable. • Planifiquem amb l'equip educatiu com incloure la normativa a la programació i activitats <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identifiquem els canvis a introduir, tant a les activitats com als espais informals. ✓ Pensem, especialment, en introduir rutines en el funcionament de l'activitat. Concretament, en el temps que haurem d'invertir per a que els i les participants es rentin les mans o puguem netejar i endreçar alguns espais. ✓ Fem-nos corresponsables del compliment de la normativa. Per exemple, distribuïm de manera pactada responsabilitats dins l'equip educatiu i també entre els infants i joves quan la normativa ho permeti. ✓ Si fem activitat en espais que s'utilitzen durant el curs escolar, com les escoles, podem parlar amb l'equip educatiu per saber com s'han organitzat durant el curs i poder aprofitar estructures organitzaves que han funcionat i que potser alguns dels participants i famílies ja coneixen.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Què podem fer?	6.2. Coneguem el protocol d'actuació en el cas de detecció de símptomes de la COVID-19
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Establim i compartim amb l'equip els passos per a gestionar una situació de COVID-19 positiu <ul style="list-style-type: none"> ✓ Treballem els elements indispensables: quins són els símptomes, com els detectem (instruments que tenim a disposició i com els utilitzem) i com hi reaccionem. ✓ Preparem un protocol de comunicació interna i externa per a la seva gestió. Hauria d'incloure com alertar les autoritats sanitàries competents, les famílies dels participants i la seva confidencialitat.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Què podem fer?	6.3. Elaborem un dossier i plafons informatius sobre l'aplicació de les condicions sanitàries a les activitats d'estiu
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Preparem un dossier informatiu per les famílies i l'equip educatiu <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en incloure protocols i qüestions pràctiques que són essencials aquest estiu. Per exemple, informacions relatives als moments d'entrada i sortida o les neteges dels espais. ✓ Pensem en compartir aquesta informació a les reunions inicials d'equip i d'inscripcions amb les famílies. • Fem visibles als diferents espais i instal·lacions els protocols d'actuació <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pengem cartells i plafons informatius on s'expliquin de manera visual i simple els protocols vigents. Les imatges poden ajudar als infants a entendre'ls i seguir-los millor.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Què podem fer?	6.4. Introduïm un component lúdic i de joc durant el reforçament d'hàbits d'higiene
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Inventem una cançó que ens acompanyi mentre ens rentem les mans <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fem que tingui una durada aproximada a l'estona que cal rentar-se les mans i que descrigui els passos a seguir. També podem substituir la cançó per una petita història. • Introduïm sistemes motivadors per a que els i les participants s'impliquin amb les noves pautes d'higiene sempre que la normativa ho permeti <ul style="list-style-type: none"> ✓ Siguem creatius i creatives. Per exemple, establím un sistema per a que els i les participants obtinguin punts col·laborant en la neteja o ventilació dels espais. ✓ Pensem també en vincular-ho al centre d'interès a través de reptes i jocs. Fins i tot podem introduir-ho dins les normes de les activitats com l'últim pas a fer per acabar un joc, dinàmica o gimcana.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

Què podem fer?	6.5. Incorporem un component lúdic i de joc durant el protocol d'entrada i sortida de participants i famílies a les activitats
Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Relacionem els nous protocols d'entrada i sortida a una història o narrativa <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en recursos educatius que acompanyin aquest moment de transició. Per exemple, una història o narrativa connectada al

	<p>centre d'interès. Fins i tot, una cançó que ens ajudi a crear una mini coreografia amb els passos a seguir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tinguem en compte el temps que necessitem per a fer les entrades i sortides. Si tenim establert un temps concret i prèviament fixat, podem pensar com fer-ho d'una manera divertida, distesa. Evitem així que les entrades i sortides siguin fredes o que generin tensió. Per exemple, utilitzant un rellotge, la mímica, llums que simulin semàfors. etc.
--	---

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

	Què podem fer?	6.6. Preveiem estratègies per a que durant els espais de temps lliure s'acompleixin les distàncies de seguretat
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Marquem espais diferenciats d'una manera creativa i divertida <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hem de preveure què fer si en algun espai coincideixen més d'un grup de convivència. Per exemple, creant símbols o senyals al terra amb material reciclat de manera que sigui divertit. • Distribuïm els horaris de temps lliure pensant en que coincideixin pocs grups de convivència alhora <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en crear diferents moments o espais de temps lliure.

Eix 6: La salut i els hàbits saludables

	Què podem fer?	6.7. Revisem els espais i materials utilitzats per assegurar-ne la seva higiene
	Com ho podem fer?	<ul style="list-style-type: none"> • Pactem horaris per tal que cada grup de convivència s'organitzi i conegui quan pot utilitzar el material i les zones comunes <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem que és important que setmanalment l'equip educatiu pacti la distribució d'espais i material. ✓ Pensem en preveure el temps de desinfecció després de l'ús dels materials i espais. • Diferenciem espais per guardar el material comú i el material de cada grup de convivència. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Guardem el material que utilitzarà cada grup de convivència en espais identificats i d'ús propi. ✓ Pensem en destinar un espai a material comú, al que només hi accedeixi l'equip educatiu. • Tinguem clar qui i com fa la neteja dels espais un cop finalitza l'activitat diària <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pensem en un canal de comunicació àgil i constant amb el personal de neteja.

QUADRE RESUM DE LES ORIENTACIONS

Eix 1: El grup d'infants i adolescents	A	D	F
1.1. Establim un calendari previ a l'inici de les activitats, que inclogui reunions i gestions per a la recollida d'informació dels i les participants	x		
1.2. Elaborem un recull de serveis del barri	x		
1.3. Posem en marxa diversos canals per a que la comunicació amb les famílies sigui àgil	x	x	
1.4. Detectem quines són les situacions amb les que hem de mantenir una relació constant i fluida amb la família	x	x	
1.5. Fem activitats inicials que, a través de diferents tècniques, permetin que els i les participants expressin com se senten		x	
1.6. Reforcem, especialment els primers dies, hàbits i rutines per a una pedagogia de la convivència		x	
1.7. Proposem diferents espais de participació que permetin l'expressió d'idees i emocions		x	
1.8. Vetlem per a que l'aplicació de les mesures sanitàries i de distanciament suposin una vivència el més normalitzada i propera possible		x	
1.9. Preparem durant els primers dies activitats per enfortir el sentiment de pertinença		x	
1.10. Posem en pràctica estratègies de mediació entre iguals a l'hora de gestionar els conflictes que apareguin		x	
1.11. Preparem activitats de tancament que ens permetin reviure vivències positives amb participants i famílies			x
1.12. Genereu estratègies i espais per a comunicar-nos amb les famílies i fer un tancament de l'estiu			x
1.13. Tanquem la comunicació i traspàs d'informació, si és possible, amb els professionals especialitzats amb qui s'ha establert contacte			x
Eix 2: L'equip educatiu	A	D	F
2.1. Busquem espais informals i de distensió previs per a tot l'equip educatiu	x		
2.2. Establim espais i canals de comunicació a partir dels quals l'equip intercanvia estratègies i resol dubtes	x		
2.3. Pactem rutines i pautes d'organització interna de l'equip educatiu	x		
2.4. Preparem un protocol d'ús d'espais i materials	x		
2.5. Coordinem-nos amb altres equips educatius d'estiu per a compartir l'experiència i resoldre dubtes	x		
2.6. Mantinguem-nos connectats i en xarxa amb altres serveis	x	x	
2.7. Mantinguem la constància de les reunions d'equip d'acord a les pròpies necessitats	x	x	x
2.8. Donem importància a la reunió de tancament i valoració de les activitats d'estiu			x
2.9. Fem una cloenda de l'activitat d'estiu amb l'equip, el més motivadora i especial possible			x
2.10 Organitzem un espai de tancament de l'estiu en el que hi participin les entitats organitzadores i l'Ajuntament			x
Eix 3: El joc i les activitats de lleure i esport com a eines educatives essencials	A	D	F
3.1. Dissenyem cada activitat educativa incorporant un apartat sobre les mesures d'higiene	x		
3.2. Incorporem a les activitats aspectes que, en base a la inclusió, permetin una major atenció a la diversitat	x	x	
3.3. Fem activitats a l'aire lliure que permetin treballar la dimensió física, adaptant-nos a les condicions sanitàries		x	
3.4. Treballem l'expressió d'emocions a les activitats		x	
3.5. Treballem l'expressió artística i la creativitat a través de les activitats		x	
3.6. Ajustem aspectes de les activitats que permetin la interacció del grup però respectant les mesures sanitàries		x	
3.7. Treballem la millora del medi ambient		x	
3.8. Elaborem un dossier final que inclogui les variants introduïdes a les activitats durant aquest estiu			x
Eix 4: Els aprenentatges	A	D	F
4.1. Ens coordinem, sempre que sigui possible, amb l'escola de referència dels i les participants	x		
4.2. Organitzem els grups de convivència, en la mesura que sigui possible, per a que siguin heterogenis des del punt de vista dels aprenentatges	x		
4.3. Establim, en la mesura que sigui possible, formes de relació amb referents dels centres educatius		x	
4.4. Treballem la competència lectora de manera transversal a les activitats		x	
4.5. Treballem la competència oral de manera transversal a les activitats		x	
4.6. Treballem la competència matemàtica de manera transversal a les activitats		x	
4.7. Treballem l'experimentació del medi a través de les activitats		x	
4.8. Proposem espais dinamitzats en els que s'estimuli la curiositat a través d'activitats vinculades a l'aprenentatge instrumental		x	
4.9. Coordinem-nos amb l'escola, sempre que sigui possible, per a traspasar informació rellevant un cop hagin acabat les activitats d'estiu			x
4.10. Incloem en els contactes i reunions amb les famílies informació sobre les competències i aprenentatges	x	x	x
Eix 5: Les relacions socials i comunitàries	A	D	F
5.1. Elaborem un mapa d'oportunitats del barri per a col·laborar durant el desenvolupament de les activitats	x		
5.2. Aprofitem l'espai públic i l'aire lliure per a la realització de les activitats	x	x	
5.3. Fem activitats educatives que es connectin amb els equipaments culturals de l'entorn	x	x	
5.4. Promovem que en moments puntuals els diferents grups de convivència interaccionin respectant les distàncies i protocols de seguretat		x	
5.5. Promovem espais d'intercanvi entre participants de diferents activitats d'estiu		x	
5.6. Convidem a artistes i esportistes del barri per a que, des de diferents disciplines, desenvolupin activitats concretes		x	
5.7. Fem accions que tinguin com a objectiu la millora d'una realitat específica del nostre barri		x	
5.8. Agraïm el suport de les persones i entitats de l'entorn que han col·laborat en les activitats			x
Eix 6: La salut i els hàbits saludables	A	D	F
6.1. Impulsem canvis organitzatius per aplicar les mesures d'higiene i sanitàries	x		
6.2. Coneguem el protocol d'actuació en el cas de detecció de símptomes de la COVID-19	x		
6.3. Elaborem un dossier i plafons informatius sobre l'aplicació de les condicions sanitàries a les activitats d'estiu	x	x	
6.4. Introduïm un component lúdic i de joc durant el reforçament d'hàbits d'higiene		x	
6.5. Incorporem un component lúdic i de joc durant el protocol d'entrada i sortida de participants i famílies a les activitats		x	
6.6. Preveiem estratègies per a que durant els espais de temps lliure s'acompleixin les distàncies de seguretat		x	
6.7. Revisem els espais i materials utilitzats per assegurar-ne la seva higiene		x	x

REFERÈNCIES I RECURSOS

Referències bibliogràfiques

Ajuntament de Barcelona (2018). *Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat.*

<https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-document/mesuragovern-associacionisme-educatiu-comunitari-joves.pdf>

Ajuntament de Barcelona (2020). *Mesura de govern. Pla d'estiu extraordinari T'estiumoltíssim!*

https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2020/05/MdG_Pla-Estiu-Extraordinari_def4.pdf

Aliança Educació 360. (2019). *Competències per a la vida en el lleure educatiu.* Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Aliança Educació 360 (2020). *Elements per un estiu enriquit i competencial.*

<https://www.educacio360.cat/wp-content/uploads/2020/05/elements-per-un-estiu-enriquit-i-competencial.pdf>

Armengol, C. (2012). La intervenció en el lleure d'infants i joves: panoràmica de la diversitat. *Educació Social. Revista d'intervenció Sòcioeducativa*, 50, 46–68.

Marope, M., Griffin, P., Gallagher, C. (2018). *Future Competences and the Future of Curriculum. A Global Reference for Curricula Transformation.* UNESCO – International Bureau of Education.

http://www.ibe.unesco.org/sites/default/files/resources/future_competences_and_the_future_of_curriculum.pdf

Morata, T., Palasí, E., Marxo, M., i Pulido, M. Á. (2019). Estàndards de qualitat de cohesió social en els territoris en el marc de les organitzacions de lleure educatiu i acció sociocultural. *Educació Social. Revista d'intervenció Socioeducativa*, (73), 17–37.

Roig, S. i Morata, X. (2021). El lleure, un espai educatiu privilegiat. Dins Forés, A., i Parcerisa, A. (Dir) *Educació 360: més enllà del temps lectiu. Una aproximació a les dades de participació i als agents de l'ecosistema educatiu* (p. 185-272). Fundació Jaume Bofill.

Trilla, J. (2012). Els discursos de l'educació en el lleure. *Educació Social. Revista d'intervenció Socioeducativa*, 50, 31–45.

Valls, N., Créixams, C., Borison, A. i Font, A. (2007). *Aprenentatges en l'àmbit associatiu de l'educació en el lleure.* Barcelona: Observatori Català de la Joventut. Secretaria de Joventut. Generalitat de Catalunya.

Recursos a consultar

Materials per treballar amb infants i joves:

Aragonès Centre de Comunicació Augmentativa i Alternativa (ARASAAC):

<http://www.arasaac.org/>

Artraz, B., Sierra, E., González, F. et al. (2017). *Guía sobre el duelo en la infancia y la adolescencia: formación para madres, padres y profesorado*. Colegio de Médicos de Bizkaia. <https://www.sepyrna.com/documentos/Gu%C3%ADa-sobre-el-duelo-en-la-infancia-y-en-la-adolescencia-1.pdf>

Canal Youtube La Ranita. Recursos per treballar la relaxació i gestionar l'ansietat:

<https://www.youtube.com/channel/UckHj2w8dWkMJeXBjFRsJcPw/videos>

CCMA. Sèrie juvenil: *Confinats*: <https://www.youtube.com/watch?v=TCYTvDlzGK0>

Direcció General de Joventut. Guia: *Com trobar-hi sentit. Consells pràctics per a joves durant el confinament*. http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/Guies-confinament/Guia_Joves_Confinats.pdf

Direcció General de Joventut. Guia: *Com trobar-hi sentit. Consells pràctics per a professionals que treballen amb joves durant el confinament*. http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/Guies-confinament/Guia_Professionals_Confinats.pdf

Espai Gut. Conte infantil per acompanyar en la gestió d'emocions: *Kuma, què fem amb la tristesa?* <https://www.espai.gut.com/wp-content/uploads/2020/04/Kuma-CAT-2.pdf>

Orientaciones Andujar. *El juego de las emociones*: <https://www.orientacionandujar.es/2019/05/03/el-juego-de-las-emociones>

Universitat de Barcelona. *Confinament davant l'amenaça: un repte psicològic. Pautes per a la gestió psicològica del confinament*. <https://www.ub.edu/portal/documents/1748627/4861990/Pautes%20psicologiques%20confinament/ff635d66-3821-a786-941b-c52306d10559>

Materials per a reflexionar:

Cortés, E. i Curcoll, L. (28 de maig de 2020). L'espai públic garanteix necessitats vitals de la infància i iguala oportunitats de joc i salut. *El Crític*. <https://www.elcritic.cat/opinio/lespai-public-garanteix-necessitats-vitals-de-la-infancia-i-iguala-oportunitats-de-joc-i-salut-58664>

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Infografia: *Habilitats per a la vida. Monogràfics del Pla d'actuació territorial en joventut 2017-2020*.

<http://ejoventut.gencat.cat/permalink/11ad257b-0a97-11e9-bfb7-005056924a59.pdf>

Espais web:

Aquí t'escoltem (ATE). Servei d'escolta i acompanyament per a joves de 12 a 20 anys:
<https://ajuntament.barcelona.cat/joves/ca/canal/aqui-tescoltem>

Ajuntament de Barcelona, 100% Estiu: <https://www.barcelona.cat/100x100estiu/ca>

Ajuntament de Barcelona, Infància: <https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca>

Ajuntament de Barcelona. Presentació programa activitats "100% estiu adolescent":
https://ajuntament.barcelona.cat/joves/ca/noticia/tens-ganes-destiu-apuntat-a-les-activitats-100-estiu-adolescent_1076171?utm_source=II%20/%20Joventut&utm_medium=email&utm_campaign=Enviaments%20Joventut%202021&utm_content=021%206/10_link_block1_2_Juny%202021

Baobab: programa de lleure educatiu i comunitari:
<https://ajuntament.barcelona.cat/educacio/ca/baobab>

Campanya d'activitats d'estiu : <https://vacances.barcelona.cat/ca/>

Direcció General de Joventut: <https://www.estiuamblleure.cat/ca/inici/>

Generalitat de Catalunya: <https://www.estiuamblleure.cat/ca/recursos-i-materials-pedagogics/>

Institut Municipal Barcelona Esports: <https://ajuntament.barcelona.cat/esports/ca>

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Barcelona Accessible: la ciutat de les persones amb diversitat funcional: <https://ajuntament.barcelona.cat/accessible/>

Konsulta'm. Assessorament per a adolescents i professionals que treballen amb adolescents:
<http://barcelona.cat/konsultam>

Pla de barris de Barcelona: <https://pladebarris.barcelona/ca>

Programa d'activitats "100% estiu adolescent":
https://guia.barcelona.cat/ca/llicitat?pg=search&c=001200_002048000*

Servei per Adolescents i Famílies (SAIF):
<https://ajuntament.barcelona.cat/joves/ca/canal/aqui-tescoltem>

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Educació intercultural:
<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/intercultural>

ANNEX: PROCEDIMENT DE NOTIFICACIÓ DE CASOS POSITIUS DE COVID-19 EN ACTIVITATS DE LLEURE

Protocol elaborat pel Programa de Vigilància, Control i Prevenció de la COVID. Direcció de l'Observatori de la Salut Pública. CSB (Consorti Sanitari de Barcelona) i Agència de Salut Pública.

Des de l'Agència de Salut Pública de Barcelona s'informa a les diferents entitats de lleure que participen a la campanya de vacances 100%, del procediment de notificació a l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) en cas de tenir coneixement d'un cas positiu de COVID-19 en una persona que participi en alguna de les activitats que organitzeu durant aquest estiu del 2021.

En el cas que es detecti un cas sospitós de COVID-19 en una activitat, s'ha d'aplicar el Pla d'actuació davant d'un possible cas de contagi de Covid-19 establert pel Departament de Salut. Una vegada es confirma el cas positiu és molt important per al bon traçat i control de les cadenes de transmissió identificar a temps els contactes estrets que el cas positiu ha pogut generar.

Quan tingueu coneixement d'un cas diagnosticat de COVID-19 ens l'haureu d'informar a través del correu: gestorcovid@aspb.cat, indicant la següent informació:

- Nom i telèfon de l'entitat organitzadora
- Tipus d'activitat realitzada
- Codi d'identificació personal de la targeta sanitària (CIP) del cas positiu o encas de no disposar-ne, qualsevol altra dada identificadora (DNI, NIE, Passaport).
- Data del darrer dia que el cas va estar en contacte amb la resta de persones que conformen el grup de convivència.
- Nom i telèfon de la persona responsable de l'activitat: Aquesta persona ha de poder-nos ajudar a realitzar la investigació dels contactes estrets del cas positiu durant el període de transmissibilitat.

En el cas que es consideri que es van generar contactes estrets, realitzarem les següents accions:

- Demanarem que ens feu arribar el llistat (nom, cognoms i telèfon de contacte) de les persones identificades com a contactes estrets.
- Indicarem als contactes estrets la corresponent quarantena de 10 dies des de l'últim dia de contacte amb el cas positiu.

Una vegada rebem el llistat amb els contactes estrets, els gestors de contactes de l'ASPB els trucaran per programar una PCR i realitzar-ne el seguiment.

En cas de ser identificats com a contactes estrets, tant els participants de l'activitat com les seves famílies NO hauran d'adreçar-se personalment als centres de primària per iniciativa pròpia.

L'horari d'atenció de l'ASPB és de dilluns de divendres, de 8 a 17 h (gestorcovid@aspb.cat / 93 238 45 45). Si teniu una urgència fora d'aquest horari, podeu contactar amb el Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC) (suvec.salut@gencat.cat / 627 480 828).

Restem a la vostra disposició per qualsevol dubte o suggeriment.

Moltes gràcies,

Agència de Salut Pública de Barcelona
Telèfon: 93 238 45 45
gestorcovid@aspb.cat